

ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพกับสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางสาวแสงทอง พากย์สุชี

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-578-274-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017040

i 10311932

THE RELATIONSHIPS BETWEEN HEALTH-BELIEF AND HEALTH-CONDITION
OF MATHAYOM SUKSA ONE STUDENTS IN THE SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION BANGKOK METROPOLIS

Miss Sangthong Pagsukee

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

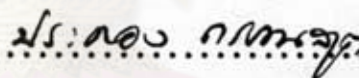

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพกับสุขภาพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
โดย	นางสาวแสงทอง พากย์สุธี
ภาควิชา	วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โททกานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

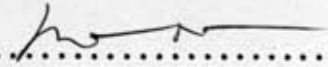

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

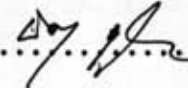
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โททกานนท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ บิตยานนท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตา ชูโต)

แหล่งทอง พากย์คู่ซี : ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพกับสุขภาพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร (THE RELATION-
SHIPS BETWEEN HEALTH-BELIEF AND HEALTH-CONDITION OF MATHAYOM SUKSA
ONE STUDENTS IN THE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา :

คำลัดรอาจารย์ ดร.อุทุมพร จามรमान อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : รองคำลัดรอาจารย์ ดร.ประนอม
โธทกานนท์, 118 หน้า. ISBN 974-578-272-2

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาระดับความเชื่อทางสุขภาพของนักเรียน สุขภาพของ
นักเรียน เปรียบเทียบระดับความเชื่อทางสุขภาพของนักเรียนชายกับหญิง และหาความสัมพันธ์ระหว่าง
ความเชื่อทางสุขภาพกับสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กทม
มหานคร โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร : จำนวน 200 คน จากทั้งหมด 17,684 คน ซึ่งได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำแนก
ตามประเภทของโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาอัตราส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบไบซีเรียล

ผลการวิจัยพบว่า

1. คะแนนความเชื่อทางสุขภาพของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัด
กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ย 66.55 คะแนน จากคะแนนเต็ม 88 คะแนน และมีส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.85
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีสุขภาพดี
ร้อยละ 34 และที่เหลือน้อยร้อยละ 66 มีสุขภาพไม่ดี
3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร มีความเชื่อทางสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพกับสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ
 - 4.1 โดยส่วนรวมพบว่า ความเชื่อทางสุขภาพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความ
สัมพันธ์กับสุขภาพของนักเรียนทั้ง 2 เพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 4.2 โดยส่วนย่อยพบว่า
 - ก. ความเชื่อทางสุขภาพด้านผมและศีรษะกับสภาพผมและศีรษะของนักเรียนชาย
มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - ข. ความเชื่อทางสุขภาพด้านฟัน กับสภาพฟันของนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์กัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - ค. ความเชื่อทางสุขภาพด้านผิวหนัง กับสภาพผิวหนังของนักเรียนหญิงมีความ
สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา วิทยาลัยการศึกษาศึกษา
สาขาวิชา สถิติการศึกษาศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต *ทกยวิลา*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *S*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *Shon Jom*

SANGTHONG PAGSUKEE : THE RELATIONSHIPS BETWEEN HEALTH-BELIEF AND HEALTH-CONDITION OF MATHAYOM SAKSA ONE STUDENTS IN THE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : PROF.UTUMPORN JAMORNMAN, Ph.D., THESSIS CO-ADVISOR : ASSO. PROF.PRANOM OTHAGANOUT, Ph.D., 118 pp. ISBN 974-578-274-2

This study was to examine the level of Mathayom Suksa one students' health beliefs, health conditions, their relationships and also their comparisons between males and femals. About 200 students of 17,684 of secondary schools under the jurisdiction of Department of General Education, Bangkok Metropolis were sampled out. The findings were as follows:

1. The average score of health beliefs was 66.55 from 88 total score with the standard deviation was 5.85
2. About 34% of the sample group was in good health condition.
3. Male students believed in health diffrent from those of female students ($P < .05$)
4. The correlation between their overall health beliefs and health conditions was significant ($P < .05$). This also applied to hair, head, teeth and skin.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา วิทยาลัยการศึกษา
สาขาวิชา สังกัดการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติต / สวทอง มกษัง

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา S

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม 2 Thong Jamorn

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ ทั้งนี้ได้รับความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจากท่าน
อาจารย์ ดร.อุทุมพร จามรมาน และท่านอาจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์ อาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง

ขอบพระคุณหัวหน้าสถานศึกษา ครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ และคัดลอกข้อมูลสำเร็จด้วยดี

ขอบคุณอาจารย์รุจิรา แก้วเจริญไพศาล คุณไพฑูรย์ เข้าวังแสงวัฒน์ คุณศศิวิมล กรองทอง
ที่ให้คำแนะนำ ตลอดจนช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุน
อุดหนุนการทำวิจัย เป็นจำนวนเงิน 1,600 บาท

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ คุณแม่ ที่ช่วยเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งในการทำ
วิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณผู้ ๆ ทุกคน โดยเฉพาะคุณเอมอร คุณแสงเงิน คุณสมศักดิ์ พากย์สุชี ที่
ช่วยเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

แสงทอง พากย์สุชี

ตุลาคม 2533

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	7
ความจำกัดของการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ของการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
ประชากร	50
กลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	60

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
5 สรุปผลวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	70
สรุปผลการวิจัย	71
อภิปรายผลการวิจัย	72
ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	84
ประวัติผู้เขียน	118

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวน และร้อยละของนักเรียนที่ตรวจพบเป็นโรคต่าง ๆ	2
2	จำนวนประชากรแยกตามประเภทของโรงเรียน	51
3	สรุปจำนวนโรงเรียนและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	55
4	ตารางเนื้อหาและประเภทของคำถาม	56
5	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของคะแนนความ เชื่อทางสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร	64
6	สุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามระดับความสมบูรณ์ของร่างกาย	65
7	สุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร	66
8	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความเชื่อทางสุขภาพของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศของนักเรียน	67
9	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพกับสุขภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ	68
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพกับสภาพของ อวัยวะของร่างกายโดยส่วนย่อยซึ่งจำแนกตามเพศของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร .	69
11	แสดงการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับสุขภาพของนักเรียนทั้งสองเพศ...	86
12	แสดงการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพด้าน ผมและศีรษะของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับสภาพผมและศีรษะ ของนักเรียนทั้งสองเพศ	90

ตารางที่

หน้า

13	แสดงการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพ ด้านตาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับสภาพตาของนักเรียน ทั้งสองเพศ	92
14	แสดงการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพด้านหู ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับสภาพหูของนักเรียนทั้งสองเพศ...	93
15	แสดงการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพด้าน จมูกของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับสภาพจมูกของนักเรียน ทั้งสองเพศ	94
16	แสดงการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพด้านปาก และลิ้นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับสภาพปากและลิ้นของนักเรียน ทั้งสองเพศ	96
17	แสดงการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพด้านฟัน ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับสภาพฟันของนักเรียนทั้งสองเพศ .	98
18	แสดงการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพด้าน เหงือกของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง กับสภาพเหงือกของนักเรียน ทั้งสองเพศ	99
19	แสดงการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพด้านคอ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับสภาพคอของนักเรียนทั้งสองเพศ ..	100
20	แสดงการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อทางสุขภาพด้าน ผิวหนังของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับสภาพผิวหนังของนักเรียน ทั้งสองเพศ	101
21	ตารางมาตรฐานน้ำหนักของนักเรียนไทย อายุ 5-19 ปี	116

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ

หน้า

1

แสดงองค์ประกอบของแบบแผนความเชื่อทางสุขภาพ

16

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย